

INSTITUT FOR STATSKUNDSKAB
AARHUS UNIVERSITET

Aarhus- seminar 2018

Institut for Statskundskab

Fredag 17. august

Formålet med det årlige Aarhus-seminar på Institut for Statskundskab er at give instituttets kandidater mulighed for faglig opdatering gennem et endagskursus. Deltagerne får et bredt kendskab til udviklingen inden for statskundskabens hovedområder, sådan som disse traditionelt er defineret på instituttet.

I år afholdes Aarhus-seminaret fredag den 17. august på Institut for Statskundskab. Efter en fælles indledningsforelæsning kan deltagerne følge to faglige spor:

Spor A: Nationale forhold

Spor B: Internationale forhold

Det faglige spor slutter midt på eftermiddagen. Dagen rundes af med to politiske samtaler. Peter Bjerre Mortensen taler med Bent Hansen om regionerne, og Helene Helboe Pedersen interviewer Bertel Haarder om dansk politik før og nu.

Efterfølgende er der mulighed for at deltage i fakultetets sommerfest, hvilket kræver særskilt tilmelding (se sidste side).

Programmet præsenteres nærmere på de følgende sider.

Forud for seminaret lægges deltagerliste og begrænset skriftligt materiale vedr. de enkelte oplæg ud på Aarhus-seminarets hjemmeside (www.ps.au.dk/aarhusseminar2018).

INDLEDNINGSFORELÆSNING | Professor Simon Calmar Andersen

Ny viden om uddannelsespolitik i Danmark

For blot 10 år siden vidste vi stort set intet om, hvad forskellige politikker og indsatser betyder for forskelle i indlæring og uddannelse mellem børn med forskellig familiebaggrund i Danmark. To forhold har ændret på dette: For det første registreringen af elevernes undervisningsudbytte i de danske registre og for det andet en stribe store lodtrækningsforsøg blandt skoler og dagtilbud. Forelæsningen præsenterer en række studier, der ved brug af registerdata og lodtrækningsforsøg har undersøgt resultaterne af uddannelsespolitikken. Studierne viser blandt andet, at de store politiske 'knapper' inden for uddannelsespolitikken – såsom skolernes samlede budgetter – ikke har nogen målbar virkning på elevernes udbytte af deres skolegang, mens små indsatser, der fremmer samarbejdet mellem lærere og forældre, kan gøre en betydelig forskel på, hvilke grupper der får mest gavn af uddannelsesindsatsen i Danmark.

POLITISK SAMTALE | Regionerne – et særsyn i dansk forvaltning |

Professor Peter Bjerre Mortensen interviewer Bent Hansen

(cand.mag., tidligere amtsborgmester og regionsrådsformand)

De fem regioner afløste i 2007 de gamle amter. Regionerne er et særsyn i dansk forvaltning. De to væsentligste opgaver for politikere er normalt at prioritere mellem opgaver og at udskrive skatter, der finansierer de afholdte udgifter. Men det må politikerne i de store, folkevalgte regionsråd ikke. De har kun én hovedopgave, nemlig at styre sundhedsområdet, og det er stat og kommuner, der står for finansieringen. Den model har løbende været genstand for kritik, og regionerne har til tider været truet med nedlæggelse. Regionerne er her imidlertid endnu, og her godt ti år efter deres oprettelse, er det tid til at gøre status og kigge fremad. Hvordan har regionerne klaret opgaven? Hvad er de vigtigste udfordringer på sundhedsområdet lige nu, og er modellen med de fem regioner den rigtige til at imødegå fremtidens udfordringer? Bent Hansen har spillet en central rolle i dansk amts- og regionspolitik i mere end en generation, og i denne politiske samtale reflekterer han over regionernes styrker og svagheder.

POLITISK SAMTALE | Dansk politik før og nu | Lektor Helene Helboe Pedersen interviewer

Bertel Haarder (cand.scient.pol., MF og tidligere minister)

Det er en udbredt forestilling, at vilkårene for det parlamentariske demokrati har ændret sig mærkbart i de seneste årtier. I denne politiske samtale reflekterer Bertel Haarder over de væsentligste forskelle, fra han blev valgt første gang til Folketinget i 1975 og til i dag. Samtalen kan tage forskellige drejninger, men mulige nedslagspunkter tæller følgende spørgsmål: Er det en anden type politikere, der bliver valgt i dag? Har partiernes rolle ændret sig i og uden for Folketinget? Hvordan har mediedækningen af politik forandret sig? Har ministerier og ministre fået en anden betydning? Hvilke implikationer har disse udviklinger for, hvordan beslutninger bliver truffet, hvilken politik der føres, og for praktiseringen af det parlamentariske demokrati i Danmark?

9.30-10.00	REGISTRERING OG KAFFE MED RUNDSTYKKER		9.30-10.00
10.00-10.15	VELKOMST Institutleder Peter Munk Christiansen		10.00-10.15
10.15-11.15	INDLEDNINGSFORELÆSNING Professor Smon Calmar Andersen Ny viden om uddannelsespolitikken i Danmark		10.15-11.15
11.15-11.30	PAUSE		11.15-11.30
11.30-12.15	WORKSHOP 1A Ajunkt Jakob Majlund Holm Resultatbaseret ledelse i den offentlige sektor: Virker det?	WORKSHOP 1B Ajunkt Kristina Bakkær Simonsen Afgrænsningen af nationen og indvanderes mulighed for at høre til	11.30-12.15
12.15-13.15	FROKOST		12.15-13.15
13.15-14.00	WORKSHOP 2A Professor Carsten Jensen Velfærdsstaten: det store dyr i åbenbaringen i dansk politik	WORKSHOP 2B Lektor Morten Valbjørn Sektorsk politik i Mellemøsten før og efter de arabiske revolter	13.15-14.00
14.00-14.15	PAUSE		14.00-14.15
14.15-15.00	WORKSHOP 3A Lektor Göran Duus-Otterström Should consumers be held responsible for greenhouse gas emissions?	WORKSHOP 3B Lektor Ann-Kristin Kölln Powerful citizens: How party members influence European democracies	14.15-15.00
15.00-15.30	EFTERMIDDAGSTE MED KAGE		15.00-15.30
15.30-16.45	POLITISK SAMTALE Regionerne - et særsyn i dansk forvaltning Bent Hansen (cand.mag., tidligere amtsborgmester og regionsrådsformand) interviewes af professor Peter Bjerre Mortensen		15.30-16.45
16.45-17.00	PAUSE		16.45-17.00
17.00-18.00	POLITISK SAMTALE Dansk politik før og nu Bertel Haarder (cand.scient.pol, MF og tidligere minister) interviewes af lektor Helene Helboe Pedersen		17.00-18.00
18.00-19.00	RECEPTION MED DRINKS (FOR ALLE)		18.00-19.00
18.00-02.00	FAKULTETETS SOMMERFEST (FOR TILMELDTE) (Busafhentning 18:10 fra Universitetsparken)		18.00-02.00

WORKSHOP 1A

Adjunkt Jakob Majlund Holm |

Resultatbaseret ledelse i den offentlige sektor: Virker det?

Det er blevet mere og mere almindeligt at kvantificere den offentlige sektors resultater. Skoler bliver målt på elevernes faglige niveau, hospitaler bliver vurderet på behandlingskvaliteten, og jobcentre bliver evalueret på deres evne til at få folk i arbejde. Resultatmålingerne tjener blandt andet til at give offentlige ledere informationer, der kan bruges til at løfte serviceniveauet. Tidligere forskning har sat spørgsmålstegn ved, om resultatbaserede ledelses-systemer opfylder dette formål. Det er derfor nærliggende at spørge, om det giver mening at producere al den information, hvis den alligevel ikke bliver brugt. Dette foredrag præsenterer et eksempel på, hvordan præstationsinformation kan bidrage til at skabe resultater i den offentlige sektor, og giver en indføring i de barrierer, der bestemmer, om informationen bliver brugt efter hensigten eller ej.

WORKSHOP 2A

Professor Carsten Jensen |

Velfærdsstaten: det store dyr i åbenbaringen i dansk politik

Velfærdsstaten er det store dyr i åbenbaringen i dansk politik. Regeringers opbakning står og falder med, om de leverer nok – og god nok – velfærd. Nedskæringer bliver mødt med vilde protester, og reformer af alt fra skattesystemet til indvandringen bliver begrundet med behovet for at beskytte 'kernevelværdien'. Dette foredrag giver en indføring i, hvor forskningen i velfærdsstaten står anno 2018. Foredraget tager udgangspunkt i et tilsyneladende paradoks: Hvis velfærdsstaten er så populær, hvorfor har det så alligevel været muligt at gennemføre en stribe reformer i eksempelvis Danmark i de seneste årtier? Dette spørgsmål rejser en række spændende underspørgsmål, som vi efterhånden ved en del om: Hvordan manipulerer politikerne med vælgeres holdninger og virkelighedsopfattelse? Hvor lighedselskende er danskerne, når det kommer til stykket? Hvilken betydning har indvandringen for velfærdsstatens politiske dynamik?

WORKSHOP 3A

Lektor Göran Duus-Otterström |

Should consumers be held responsible for greenhouse gas emissions?

The grave dangers posed by climate change have created an acute need for international cooperation to reduce greenhouse gas emissions. One dimension of that problem concerns who is to be held responsible for the emissions. In the current system, emissions are counted at their geographical source. However, while emissions are flattening out or declining in developed countries, they are increasing sharply in some developing countries, partly because manufacturing that used to take place in developed countries has relocated there. In light of such 'carbon outsourcing', several scholars and policymakers argue that we should instead count emissions at the point of final consumption. This would mean that the climate responsibilities of countries like Denmark, whose ecological footprint is greater than its modest territorial emissions suggest, would increase significantly. But would it be a good idea? In this talk, I give a critical introduction to the arguments for and against attributing emissions to consumers rather than producers.

WORKSHOP 1B

Adjunkt Kristina Bakkær Simonsen

Afgrænsningen af nationen og indvandreres mulighed for at høre til

Et af vor tids mest debatterede og politiserede emner er indvandreres plads i vestlige demokratier. Diskussionen om, hvad det vil sige at være en del af nationen, er intensiveret i takt med tilstrømningen af mennesker med en anden kulturel baggrund, og det har ført til nye afgrænsninger mellem 'os' og 'dem'. En større forskningslitteratur viser, at synet på, hvem der hører til nationen, og hvem der ikke gør det, varierer på tværs af vestlige lande. Tidligere forskning hviler på en antagelse om, at disse tværnationale forskelle har betydning for indvandreres integration. Men ingen har for alvor undersøgt, om denne antagelse er korrekt. Dette oplæg tager udgangspunkt i ny forskning, der undersøger, hvorvidt – og i så fald hvordan – grænsedragninger påvirker indvandreres tilhørsforhold. Oplægget bygger på en stribe kvantitative og kvalitative analyser, der sætter fokus på tværnationale tendenser i almindelighed og situationen i Danmark i særdeleshed.

WORKSHOP 2B

Lektor Morten Valbjørn

Sektetisk politik i Mellemøsten før og efter de arabiske revolter

Giver det mening at tale om et 'nyt Mellemøsten' for de af os, der beskæftiger os med sektetisk politik? Det spørgsmål har været ivrigt diskuteret, siden de arabiske revolter begyndte i 2011. De fleste iagttagere er i dag enige om, at sektetisk politik i form af shia/sunni modsætningen spiller en rolle i Mellemøsten. Vandene skiller til gengæld, når det kommer til spørgsmålene om, 'i hvilken grad', 'hvorfor' og 'hvordan' det er tilfældet. Dette oplæg tager livet med disse spørgsmål. Oplægget vil diskutere i) hvad sektetisk politik er, og hvorfor det kan være nyttigt at sondre mellem forskellige former for sektetisme, ii) hvor 'ny' den 'nye sektetisme' egentlig er, og hvor den især manifesterer sig, iii) hvordan man kan forklare genkomsten af sektetisk politik i et 'nyt Mellemøsten', og endelig iv) hvilke implikationer dette har for demokratisering, regionale konflikter og islamisme.

WORKSHOP 3B

Lektor Ann-Kristin Kölln

Powerful citizens: How party members influence European democracies

In 2017, just under 4% of Danish voters were members of a political party compared to 18% in the 1960s. Party membership in Denmark and in other European countries seems increasingly unattractive to citizens. At the same time, intra-party democracy has substantially increased the remaining party members' influence over party policy and political personnel. For example, all members of the German SPD were allowed to vote on the government coalition agreement with CDU in the spring of 2018. Whether party members are an asset or a liability to parties and to democracies is an ongoing debate in party politics research. This lecture presents current work on the influence of party members on political parties, policies, and democracies in general. It discusses recent findings and points to a number of challenges for researchers, citizens, and party members.

TILMELDING OG BETALING

Deltagelse i **Aarhus-seminar** koster **1350 kr.**

inkl. frokost og materialesamling

Elektronisk **tilmelding senest 10. august 2018:**

aarhusseminar2018

Deltagelse i **BSS Sommerfest** koster **200 kr.**

Elektronisk **tilmelding senest 7. august 2018:**

sommerfest

Har du spørgsmål i forbindelse med Aarhus-seminaret,
kan du kontakte os på:

e-mail: **aarhusseminar@ps.au.dk**

telefon: Birgit Kanstrup 8716 5601 | Annette Andersen 8716 5584

Læs mere om Aarhus BSS's alumnenetværk:

bss.au.dk/alumner